

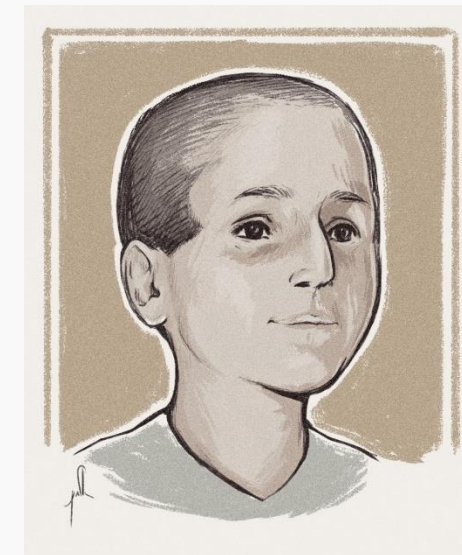
בוצע בסיוע
אגף נפגעי פעולות איבה
הביטוח הלאומי

יוסף חמדי

1906 ~ - 6.4.1920

~ תרס"ו - י"ח בניסן תר"פ

נחקר בידי: נורית חרמוני ומתנדבי לתת פנים לנופלים

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

על אודות

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים', עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות איבה, אשר נפלו, נרצחו ומצאו את מותם, טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תכניות ופעולות הנצחה שונות. עיקר תשומת הלב מופנית להשלמת פרטי חייהם של 'חללים עלומים', אשר מצבותיהם חסרות מידע וקורותיהם ותמונותיהם, באתר 'יזכור' של משרד הביטחון ובאתר 'לעד' של הביטוח הלאומי, חסרים. רוב אלו הנחשבים ל'חללים עלומים', הינם ילידי אירופה, חלקם נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה או מי שהגיעו בגפם מארצות ערב. לחלקם אין קבר או מצבה לפקוד וסיפור חייהם, הוא היחיד שמנציח זכרם.

לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים, בארכיונים בארץ ובחו"ל, מנסים לאתר בני משפחה, מכרים וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם.

מסמך זה, הינו סך המסמכים והעדויות, שנמצאו אודות החלל, אשר איפשרו למעשה, השלמת קורותיו וסיפור חייו שהיה חסר.

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

יוסף חמדי ז"ל

בן שלום

נולד בתר"מ, 1880
התגורר בירושלים
נהרג בפעולת איבה
בי"ח בניסן תר"פ, 6/4/1920
בתקופת המאורעות
מקום אירוע: ירושלים
הובא למנוחת עולמים בירושלים - הר הזיתים
יוסף מונצח באנדרטה בהר הרצל בלוח מס' 3

קורות חיים

בן שלום. יליד ירושלים, בנעוריו נתייחם מהוריו.

בפרעות ניסן תר"פ בירושלים, שהתחוללו בימי חול-המועד פסח, הוכו ונפצעו בידי מתפרעים ערבים למעלה מ- 200 יהודים בעיר העתיקה ובשכונות העיר החדשה, נחרבו ונשדדו בתי-מגורים ובתי-כנסת וישיבות. שישה יהודים נהרגו בירושלים בפרעות אלה, ובהם יוסף חמדי.

יחד עם שאר החללים הובא לקבורה ביום י"ח בניסן תר"ף (6.4.1920), בקבר-אחים בחלקה האשכנזית שבבית-הקברות שעל הר הזיתים, ירושלים.

יוסף חמדי

דף חלל

מקור: אתר לזכר האזרחים חללי פעולות האיבה, המוסד לביטוח לאומי

בדף חסרים הפרטים הבאים:

תמונתו, שם אמו, סיפור חייו ונסיבות מותו.

תהליך החקר מצא כי שנת לידתו שגויה.

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

יוסף חמדי

מאורעות 1920 בירושלים

בפרעות ניסן תר"פ הגיע לירושלים המון ערבי, בדרכם לחגיגות בני מוסא בואכה יריחו. בהגיעם לשער יפו השמיעו מנהיגיהם דברי שטנה והסתה נגד היהודים. ההמון המוסת החל להתפרע, להכות ביהודים ולבזוז את רכושם.

בפרעות אלו, שהתחוללו בימי חול-המועד פסח, הוכו ונפצעו בידי מתפרעים למעלה מ-200 יהודים בעיר העתיקה ובשכונות העיר החדשה, נחרבו ונשדדו בתי-מגורים, בתי-כנסת וישיבות.

Wikimedia Commons

חגיגות נבי מוסא בירושלים, אפריל 1920

"כִּי מֵדִי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

יוסף בן שלום חמדי, א קלונן קונד
 אהו א מאמען און אהו א מאמען, פון דער
 זינגים-געטוינדע.

יוסף חמדי

ידיעות על מותו

מקור: עתונות יהודית היסטורית

היינט, 6.5.1920

„הארץ“ כותבת על הלויית הרוגי הפוגרום: ששה הם הפצועים אשר
 כבר מתו ובהם קרבן כל מעמד וכל עדה בישראל: שמואל אברם
 הרמתי, בעל השכלה גבוהה, מן העולים החדשים לא"י, עסקן ציוני במקום
 מושבו ותנוכו, מועיל לעבודת הארץ ולהתפתחותה בעבודתו המדעית הנסיונית
 בארץ גופה; יהודה ליב לזובסקי, רב מאמריקה, אשר תנועת חבת
 ציון הקודמת העלתהו מן הנכר לא"י, איש מלא תורה ודעת, מומחה בחקירת
 הארץ עפ"י שטה מיוחדת לו, אשר ידע לעמוד שלשה ימים על נפשו; ר'
 מיכל גרוס, יהודי ירא שמים, ארוק בדת, בן הדור הישן, מתפלל ותיק
 על יד הכותל המערבי; שמואל אליעזר נגה, כבן ששים וחמש, תושב
 ירושלים זה חמשים שנה, בעל בית כנסת; מאיר גנו, צעיר ספרדי, אשר
 דם אבות גדולים נזל בעורקיו וידע להתאבק עם הורגיו, וילד תמים ויתום
 מאב ואם, מבני עדת התימנים, **יוסף בן שלום חמדי**, — ששה הם
 קרבנות הפסח אשר הוקרבו השנה על מזבח השנאה העורת וההסתה השפלה
 אשר אחוזו בהן בני בליעל משכנינו הערבים.

העולם, 7.5.1920

"ילד תמים ויתום מאב ואם, מבני עדת התימנים, יוסף
 בן שלום חמדי", נפצע בקרבת שכונת מאה שערים.

לפרעות בירושלים
 במשך שלשת ימי הפרעות הובאו לבית
 החולים רוטשילד מאה וארבעים פצועים.
 חמשים וארבעה פצועים קשה שוכבים עוד
 בחדרי בית החולים.
 ביום השלישי מת מפצעיו גם מאיר
 נגה, בן 21 שנה, והילד בן שלוש עשרה
 שנה יוסף בן שלום חמדי (יתום מאב ואם,
 נפצע על יד מאה שערים).

הארץ, 7.4.1920

יוסף חמדי

סקירתו של אהרון ראובני

מקור: ארכיון המדינה (פ – 1959/5)

On the same day two more were killed: Joseph ben Shalom Chamdi, a boy of 13, an orphan without father or mother, who was beaten to death by the Arabs, and a young man of 21, Meir Ganum, who was shot by an Arab policeman in the street opposite the governor's quarters, and was besides severely wounded by Arabs who fell upon him at the same time and robbed him.

בתסקיר המאורעות שהגיש הסופר אהרון ראובני, נסיבות ההתקפה על יוסף חמדי מתוארות כך שהוא הותקף על ידי המון ערבי:

“Joseph ben Shalom Chamdi, a boy of 13, an orphan without father or mother, who was beaten to death by the Arabs.”

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

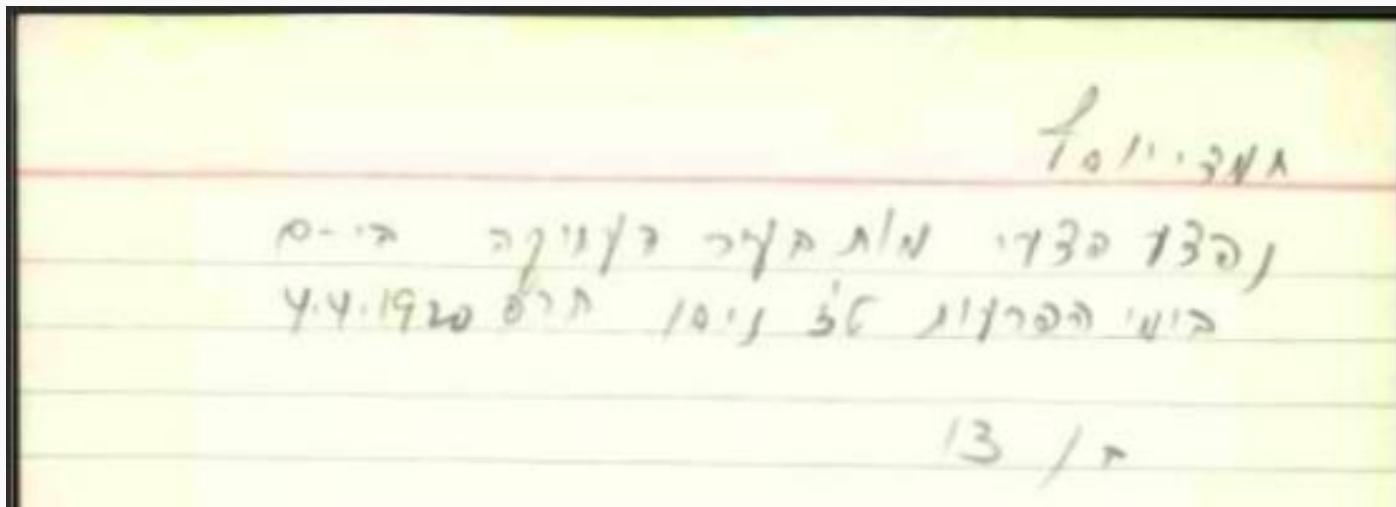

יוסף חמדי

נסיבות מותו

מקור: ארכיון המדינה – כרטסת שמות "יד לבנים" בירושלים

בכרטסת השמות של חללי "יד לבנים" בירושלים מצוין כי יוסף חמדי "נפצע פצעי מות בעיר העתיקה בירושלים בימי הפרעות ט"ז ניסן תר"פ 4.4.1920, בן 13"

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

יוסף חמדי

תמונתו

מקור: אלחנן בן אורי – מאייר ומעצב פונטים

צילומים של יוסף חמדי אינם בנמצא מתקופת חייו.

תמונות של חללי מאורעות תר"פ נתרמו ב-1926 לספריה הלאומית ושמורות כיום באוסף התצלומים.

התמונות, עליהן מצוין כי מדובר בחללים שנהרגו בימים 5 ו-6 באפריל 1920, מציגות ארבע דמויות שאינן מזוהות בשם. לאחר תהליך חקר מול רשימת החללים, זוהו ארבעת החללים וזוהתה תמונתו של הנער הצעיר יוסף חמדי.

הצילום היווה בסיס לאיור זה של המאייר אלחנן בן אורי.

יוסף חמדי

רישום קבורה

מקור: חברה קדישא ירושלים

לזכרון אצות זקנינו להתחוללה ביום א' ט"ז ניסן ואלק קצו
הולמאלט ואלו פנדור וביזה, אצו וחמסו חנויות וסת זמקו
בהדור פטעה, הבו ופצו קצוה אצוהם אחקי, וקהם נהכאו
אלה הלשה עלות הנדבנות להן. אהם ואלק זמל אצו. ומהם
אלק חיו ויזדה אצו, כבה נאלכו הקצוה פל יום א' ז' א' וז'
דחורמ"ה, וביזו הדעם הזוה החכוסו ולפלו אס וזי ולקרי
"מרת חיים", אור ספרי הקולל לסוף וכו' לרכאו. וגם ספרי
מרת חמסו והתאלו אצו וכו', ואלו חנה הקולל, הופ',

"לזכרון לדורות מהפרעות שהתחוללה ביום א' ט"ז ניסן אשר קמו הישמעאלים ועשו פרעות וביזה, שדדו וחמסו חנויות ובתי אחב"י בהעיר פנימה, הכו ופצעו קרוב למאתים אחב"י, ובהם נהרגו אלה הששה נפשות הנזכרים להלן. מהם אשר מתו מיד ומהם אשר חיו איזה שעות [...]"

יח הקולל המחור יוסף ח' אלק חופי, תיזע.
25376 מורת וז' אצו חיים אצו חופי

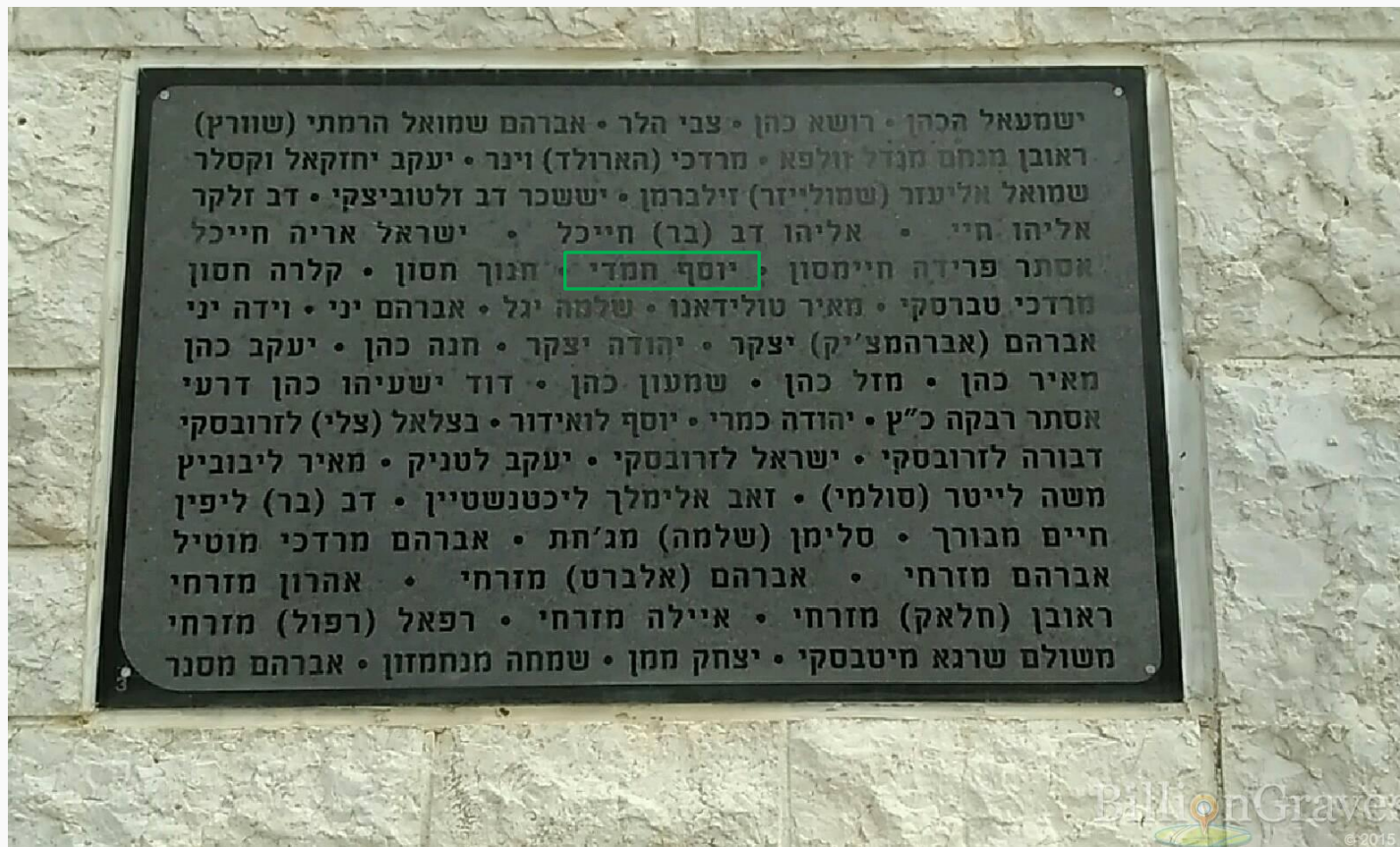
"ח [ניסן] הקדוש הבחור יוסף בר' שלום חמדי. תימני."

יוסף חמדי

האנדרטה לזכר חללי פעולות איבה בהר הרצל

מקור: BillionGraves

שמו של יוסף חמדי בלוח הזיכרון
לאזרחים חללי פעולות איבה בהר
הרצל.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)